

.....
(kod zdającego)

Test kwalifikacyjny dla kandydatów na stanowisko asystenta sędziego w Sądzie Okręgowym w Białymstoku

Test jednokrotnego wyboru. Odpowiedź właściwą należy wskazać przez zakreślenie znakiem „X” oznaczenia literowego. W przypadku zmiany dokonanego wyboru, pierwsze zakreślenie należy przekreślić podwójną linią „=” oraz opisać „skreślono odpowiedź”. Brak poprawek dokonanych w podany sposób spowoduje, że odpowiedź zostanie potraktowana jako błędna.

- 1. Zgodnie z kodeksem cywilnym, umowa zawarta przez osobę ograniczoną w zdolności do czynności prawnych bez wymaganej zgody przedstawiciela ustawowego:**
  - A. jest nieważna;
  - B. zależy od potwierdzenia umowy przez tego przedstawiciela wyłącznie w formie pisemnej;
  - C. zależy od potwierdzenia umowy przez tego przedstawiciela.

- 2. Zgodnie z kodeksem cywilnym, przedawnienie względem osoby, która nie ma pełnej zdolności do czynności prawnych nie może skończyć się wcześniej niż:**
  - A. z upływem lat dwóch od ustanowienia dla niej przedstawiciela ustawowego albo od ustania przyczyny jego ustanowienia;
  - B. z upływem trzech lat od ustanowienia dla niej przedstawiciela ustawowego albo od ustania przyczyny jego ustanowienia;
  - C. z upływem lat dwóch od ustanowienia dla niej przedstawiciela ustawowego albo od ustania przyczyny jego ustanowienia, jednakże koniec terminu przedawnienia przypada na ostatni dzień roku kalendarzowego.

- 3. Zgodnie z kodeksem cywilnym, umowa o przedłużenie wieczystego użytkowania powinna być zawarta:**
  - A. w formie aktu notarialnego;
  - B. w formie pisemnej;
  - C. w formie pisemnej pod rygorem nieważności.

- 4. Zgodnie z kodeksem cywilnym, jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia, wierzyciel może żądać spełnienia świadczenia w walucie polskiej według kursu średniego ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski z dnia, w którym:**
  - A. świadczenie stało się wymagalne;
  - B. zapłata jest dokonywana;
  - C. powstało zobowiązanie.

- 5. Kodeks cywilny stanowi, iż zobowiązanie jest solidarne, jeżeli to wynika:**
  - A. z charakteru stosunku prawnego;
  - B. z umowy stron;
  - C. z ustawy lub z czynności prawnej.

.....
(kod zdającego)

- 6. Roszczenie o zadośćuczynienie przechodzi na spadkobierców tylko wtedy, gdy zostało uznane na piśmie albo gdy powództwo zostało wytoczone:**
- A. za życia poszkodowanego;
  - B. przed upływem lat trzech od daty śmierci poszkodowanego;
  - C. przed upływem roku od daty śmierci poszkodowanego.
- 7. Uznania czynności prawnej dokonanej z pokrzywdzeniem wierzycieli za bezskuteczną:**
- A. można żądać bez ograniczeń czasowych;
  - B. nie można żądać po upływie lat trzech od daty tej czynności;
  - C. nie można żądać po upływie lat pięciu od daty tej czynności.
- 8. Jeżeli rzecz najęta ma wady, które ograniczają jej przydatność do umówionego użytku, najemca może:**
- A. odstąpić od umowy bez zachowania okresu wypowiedzenia;
  - B. odszkodowania na zasadach ogólnych;
  - C. żądać odpowiedniego obniżenia czynszu za czas trwania wad.
- 9. Uprawniony do odszkodowania w związku ze zdarzeniem objętym umową ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej może dochodzić roszczenia:**
- A. bezpośrednio od ubezpieczyciela;
  - B. bezpośrednio od sprawcy;
  - C. bezpośrednio od ubezpieczyciela, po uprzednim bezskutecznym wezwaniu do zapłaty sprawcy.
- 10. Prawo dożywocia jest:**
- A. zbywalne;
  - B. niezbywalne;
  - C. niezbywalne, z zastrzeżeniem wyjątków przewidzianych w ustawie.
- 11. Zgodnie z kodeksem postępowania cywilnego, uchylane i zmieniane wskutek zmiany okoliczności sprawy mogą być:**
- A. postanowienia niekończące postępowania w sprawie, chociażby były zaskarżone, a nawet prawomocne;
  - B. postanowienia niekończące postępowania w sprawie, wyłącznie niezaskarżone;
  - C. nieprawomocne postanowienia kończące postępowanie.
- 12. Wniosek o sprostowanie, uzupełnienie lub wykładnię wyroku:**
- A. przerywa bieg terminu przedawnienia do wniesienia środka zaskarżenia;
  - B. zawiesza bieg terminu przedawnienia do wniesienia środka zaskarżenia;
  - C. nie ma wpływu na bieg terminu do wniesienia środka zaskarżenia.

.....
(kod zdającego)

- 13. Jeżeli w toku postępowania sąd nie orzekł o obowiązku poniesienia kosztów sądowych lub orzeczeniem nie objął całej kwoty należnej z tego tytułu, postanowienie w tym przedmiocie wydaje:**
- A. referendarz sądowy;
  - B. sąd, przed którym sprawa toczyła się w pierwszej instancji;
  - C. sąd drugiej instancji wskutek rozpoznania środka zaskarżenia.
- 14. Postanowienia ogłoszone na posiedzeniu jawnym sąd uzasadnia:**
- A. z urzędu;
  - B. tylko wtedy, gdy podlegają one zaskarżeniu, i tylko na żądanie strony zgłoszone w terminie tygodniowym od dnia ogłoszenia postanowienia;
  - C. tylko wtedy, gdy podlegają one zaskarżeniu, i tylko na żądanie strony zgłoszone w terminie tygodniowym od dnia doręczenia odpisu postanowienia.
- 15. Pozew może być cofnięty bez zezwolenia pozwanego:**
- A. w każdy czasie;
  - B. aż do rozpoczęcia rozprawy, a jeżeli z cofnięciem połączone jest zrzeczenie się roszczenia - aż do wydania wyroku;
  - C. aż do rozpoczęcia rozprawy, o ile z cofnięciem połączone jest zrzeczenie roszczenia.
- 16. Wniesienie zażalenia na postanowienie uchylające lub zmieniające postanowienie o udzieleniu zabezpieczenia:**
- A. wstrzymuje wykonanie postanowienia;
  - B. nie wstrzymuje wykonania postanowienia;
  - C. wstrzymuje wykonanie postanowienia, jeżeli sąd tak postanowi.
- 17. Pismo wniesione przez adwokata, radcę prawnego lub rzecznika patentowego, które nie zostało należycie opłacone, jeżeli podlega opłacie w wysokości stałej lub stosunkowej obliczonej od wskazanej przez stronę wartości przedmiotu sporu:**
- A. sąd zwraca bez wezwania o uiszczenie opłaty;
  - B. przewodniczący zwraca bez wezwania o uiszczenie opłaty;
  - C. przewodniczący zwraca po uprzednim wezwaniu do uiszczenia opłaty.
- 18. Wniosek o nadanie klauzuli wykonalności sąd rozpoznaje:**
- A. niezwłocznie, po wyznaczeniu i przeprowadzeniu rozprawy w tym celu;
  - B. niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 3 dni od dnia jego złożenia;
  - C. niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 7 dni od dnia jego złożenia.
- 19. Zgodnie z kodeksem karnym w sytuacji orzeczenia kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania skazanie ulega zatarciu z mocy prawa:**
- A. z upływem okresu próby;
  - B. z upływem sześciu miesięcy od zakończenia okresu próby;
  - C. z upływem jednego roku od zakończenia okresu próby.

(kod zdającego)

- 20. Zgodnie z kodeksem karnym nie podlega karze współdziałający, który:**
- A. dobrowolnie naprawił szkodę wynikającą z popełnionego czynu;
  - B. dobrowolnie ujawnił okoliczności czynu przed organami ścigania;
  - C. dobrowolnie zapobiegł dokonaniu czynu zabronionego,
- 21. Zgodnie z kodeksem karnym nie popełnia przestępstwa, kto:**
- A. w obronie koniecznej odpiera bezpośredni, bezprawny zamach na jakiegokolwiek dobro chronione prawem;
  - B. w obronie koniecznej odpiera bezpośredni, bezprawny zamach na istotne dobro chronione prawem;
  - C. w obronie koniecznej odpiera bezpośredni, bezprawny zamach na dobro chronione prawem, jeśli dobro poświęcone przedstawia wartość niższą od dobra ratowanego.
- 22. Zgodnie z kodeksem karnym, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, najwyższa liczba stawek dziennych grzywny oraz maksymalna wysokość stawki nie może przekroczyć - odpowiednio:**
- A. 360 stawek oraz 2.000 złotych;
  - B. 520 stawek oraz 3.000 złotych;
  - C. 540 stawek oraz 2.000 złotych.
- 23. Zgodnie z kodeksem karnym przy zawieszeniu wykonania kary wobec sprawcy, który popełnił przestępstwo z użyciem przemocy na szkodę osoby wspólnie zamieszkującej, okres próby wynosi:**
- A. od 1 roku do 3 lat;
  - B. od 2 lat do 5 lat;
  - C. od 3 lat do 5 lat.
- 24. Zgodnie z kodeksem karnym dozór jest obowiązkowy wobec:**
- A. sprawcy młodocianego;
  - B. sprawcy określonego w art. 64 § 1 k.k.;
  - C. sprawcy, który popełnił przestępstwo z użyciem przemocy na szkodę osoby wspólnie zamieszkującej.
- 25. Zgodnie z kodeksem karnym przy warunkowym zawieszeniu wykonania kary, zgody skazanego wymaga nałożenie obowiązku:**
- A. powstrzymania się od nadużywania alkoholu lub używania innych środków odurzających;
  - B. poddania się terapii, w szczególności psychoterapii lub psychoedukacji;
  - C. opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym.
- 26. Zgodnie z kodeksem postępowania karnego, tzw. umorzenie absorpcyjne może być stosowane:**
- A. w sprawach o występki;
  - B. w sprawach o występki zagrożony karą pozbawienia wolności do lat 3;
  - C. w sprawach o występki zagrożony karą pozbawienia wolności do lat 5.

.....
(kod zdającego)

- 27. Zgodnie z kodeksem postępowania karnego sędzia jest wyłączony z mocy prawa od udziału w sprawie, jeżeli:**
- A. orzekał w przedmiocie tymczasowego aresztowania na etapie postępowania przygotowawczego w sprawie oskarżonego, którego sprawę rozpoznaje;
  - B. istnieje okoliczność tego rodzaju, że mogłaby wywołać uzasadnioną wątpliwość co do jego bezstronności w danej sprawie;
  - C. brał udział w wydaniu orzeczenia, co do którego wniesiono sprzeciw.
- 28. Zgodnie z kodeksem postępowania karnego wniosek o naprawienie szkody lub zadośćuczynienie można złożyć:**
- A. do zamknięcia przewodu sądowego na rozprawie głównej;
  - B. do zakończenia pierwszego przesłuchania pokrzywdzonego na rozprawie głównej;
  - C. do zakończenia postępowania dowodowego.
- 29. Zgodnie z kodeksem postępowania karnego zażalenie na postanowienie sądu dotyczące ograniczenia liczby oskarżycieli posiłkowych występujących w sprawie:**
- A. nie przysługuje;
  - B. rozpoznaje sąd wyższego rzędu;
  - C. rozpoznaje ten sam sąd w innym, równorzędnym składzie.
- 30. Zgodnie z kodeksem postępowania karnego oskarżony jest obowiązany zawiadomić organ prowadzący postępowanie:**
- A. o każdej zmianie miejsca swojego zamieszkania lub pobytu;
  - B. o każdej zmianie miejsca swojego zamieszkania lub pobytu trwającej dłużej niż 7 dni;
  - C. o każdej zmianie miejsca swojego zamieszkania lub pobytu trwającej dłużej niż 30 dni.
- 31. Zgodnie z kodeksem postępowania karnego w sprawie zawilej lub z innych ważnych przyczyn można odroczyć sporządzenie uzasadnienia postanowienia na czas:**
- A. do 7 dni;
  - B. do 14 dni;
  - C. do 30 dni.
- 32. Zgodnie z kodeksem postępowania karnego na decyzję co do sprostowania omyłki pisarskiej:**
- A. nie służy zażalenie;
  - B. służy zażalenie o ile rozstrzygnięcie wydał sąd pierwszej instancji;
  - C. zawsze służy zażalenie.
- 33. Zgodnie z kodeksem postępowania karnego w posiedzeniu sądu dotyczącym przedłużenia stosowania tymczasowego aresztowania ma prawo wziąć udział:**
- A. prokurator;
  - B. prokurator i obrońca;
  - C. prokurator, oskarżony i obrońca.

.....
(kod zdającego)

- 34. Zgodnie z kodeksem postępowania karnego na świadka, biegłego, tłumacza lub specjalistę, który bez należytego usprawiedliwienia nie stawił się na wezwanie organu prowadzącego postępowanie albo bez zezwolenia tego organu wydził się z miejsca czynności przed jej zakończeniem, można nałożyć:**
- A. karę pieniężną w wysokości do 3000 złotych;
  - B. karę porządkową grzywny do 3000 złotych;
  - C. grzywnę do 3000 złotych.
- 35. Zgodnie z kodeksem postępowania karnego obligatoryjny jest udział prokuratora i obrońcy w posiedzeniu dotyczącym:**
- A. wydania postanowienia w przedmiocie tymczasowego aresztowania lub innego środka przymusu;
  - B. orzeczenia środka zabezpieczającego;
  - C. umorzenia postępowania na podstawie art. 17 § 1 pkt 2-11 k.p.k.
- 36. Zgodnie z kodeksem postępowania karnego niejawną jest rozprawa, która:**
- A. dotyczy sprawy o pomówienie;
  - B. mogłaby wywołać zakłócenie spokoju publicznego;
  - C. mogłaby doprowadzić do ujawnienia okoliczności, które ze względu na ważny interes państwa powinny być zachowane w tajemnicy.

.....
(kod zdającego)

Praca pisemna (do wyboru).

1. Z zakresu prawa cywilnego.

Powód Adam J., pozwem z dnia 06.03.2020 r. domagał się zasądzenia na jego rzecz od PZU S.A. w Warszawie kwoty 100.000 zł tytułem zadośćuczynienia oraz 50.000 zł odszkodowania w związku z wypadkiem komunikacyjnym, którego doznał jako pasażer samochodu osobowego BMW, nr rej. BI 666 AB, w dniu 01.01.2019 r.

Pozwany PZU S.A., w odpowiedzi na pozew, wniósł o oddalenie powództwa w całości. Powołał się na decyzję wydaną w postępowaniu likwidacyjnym w dniu 15.06.2019 r., treścią której przyznano powodowi 40.000 zł zadośćuczynienia i 10.000 zł odszkodowania, przyjmując 50% przyczynienie się do powstania szkody i wypłacając, odpowiednio, 20.000 zł oraz 5.000 zł.

W oparciu o zebrane w sprawie dowody Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powód Adam J. wspólnie z Józefem K. w dniu 31.12.2018 r. udali się należącym do matki Józefa K. samochodem osobowym marki BMW nr rej. BI 666 AB, do baru. Kierującym pojazdem był Józef K., legitymujący się niezbędnymi uprawnieniami, także zgodą właściciela na korzystanie z auta. Pojazd w dacie zdarzenia objęty był ważnym ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów w pozwanym towarzystwie.

Obaj mężczyźni spożywali wspólnie alkohol. Po kilku godzinach Józef K. zaproponował, że przeniosą się w inne miejsce i że on z przyjemnością ich tam zawiezie. Początkowo niechętny powód ostatecznie zgodził się na kontynuowanie spotkania w zmienionej lokalizacji. Mężczyźni wsiedli do pojazdu, zapięli pasy i na najbliższym skrzyżowaniu, wskutek niedostosowania prędkości do panujących warunków drogowych (mgła, nadmierna prędkość, śliska nawierzchnia) Józef K. zderzył się z poruszającym się drogą z pierwszeństwem przejazdu samochodem marki Audi A3, nr rej. BI 789 ZS. Wskutek wypadku, powód doznał szeregu rozległych obrażeń głowy, klatki piersiowej, złamania kończyny dolnej prawej z przemieszczeniem, kończyny górnej z koniecznością jej późniejszej repozycji. W szpitalu pozostawał łącznie przez okres 30 dni, następnie – niezdolny do samodzielnego poruszania się – przez okres kolejnych 30 dni w mieszkaniu zajmowanym wspólnie z matką, wymagał jej opieki przez 3-4 godziny dziennie, przez ten czas uczęszczał na prywatne zabiegi rehabilitacyjne (wożony przez matkę do miejscowości oddalonej o 50 km od miejsca zamieszkania jej samochodem) – co 2 dni, po 2 godz., za odpłatnością 150 zł / godz., (złożył do akt rachunek wystawiony przez rehabilitanta). Jego nowo zakupiony garnitur, w którym udał się na imprezę również uległ całkowitej dewastacji (koszt zakupu 2.500 zł), także zegarek marki Omega, po konsultacji ze specjalistą zegarmistrzem (koszt opinii – 1.000 zł), nie nadawał się do dalszego użytkowania (koszt zakupu – 10.000 zł - rachunek).

Prowadzone przeciwko sprawcy zdarzenia postępowanie karne zakończyło się wydaniem w stosunku do Józefa K. wyroku skazującego go na karę 2 lat pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 5 lat; orzeczono wobec niego środki karne w postaci zakazu prowadzeniu pojazdów mechanicznych na okres 3 lat oraz częściowego obowiązku naprawienia szkody na rzecz Adama J. w wysokości 2.000 zł.

.....
(kod zdającego)

W toku procesu przeprowadzono szereg dowodów z opinii biegłych (ortopeda, traumatolog, rehabilitant), którzy przyjęli u powoda 50% trwałego uszczerbku na zdrowiu.

Powziąwszy wiedzę o powyższym, uskarżając się na dalsze dolegliwości, powód rozszerzył powództwo na kolejnym wyznaczonym na dzień 09.10.2020 r. terminie rozprawy, ustnie do protokołu – do wysokości 200.000 zł zadośćuczynienia oraz 80.000 zł odszkodowania. Kategorycznie podnosił brak przyczynienia się do powstania szkody po jego stronie, albowiem co do zasady nie wyrażał zgody na podróż z Józefem K. po spożyciu alkoholu. Wskazywał, że zapiął pasy w aucie i w żadnej mierze nie absorbował kierowcy, czym mógł wpłynąć na utratę przez niego koncentracji wymaganej w tych okolicznościach podróży.

Pozwany konsekwentnie domagał się oddalenia powództwa, tak w pierwotnej wysokości, jak i jego rozszerzonym kształcie.

Zaproponuj i sporządź sentencję wyroku w sprawie, jaki mógłby wydać Sąd Okręgowy w Białymstoku w dniu 16.10.2020r., podaj główne motywy orzeczenia z uwzględnieniem podstawy prawnej i dokonaj rozliczenia kosztów procesu.

Niezbędne dane:

- odbyły się 2 terminy rozprawy (05.05.2020r. oraz 09.10.2020r.)
- obie strony reprezentowane były w procesie przez profesjonalnych pełnomocników (adwokatów).
- opłata od pozwu uiszczona w pełnej wysokości
- łączny koszt opinii biegłych 5.000 zł (poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa)
- stawka za 1 km – 1,00 zł.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie

§ 2. Stawki minimalne wynoszą przy wartości przedmiotu sprawy:

- 1) do 500 zł - 90 zł;
- 2) powyżej 500 zł do 1500 zł - 270 zł;
- 3) powyżej 1500 zł do 5000 zł - 900 zł;
- 4) powyżej 5000 zł do 10 000 zł - 1800 zł;
- 5) powyżej 10 000 zł do 50 000 zł - 3600 zł;
- 6) powyżej 50 000 zł do 200 000 zł - 5400 zł;
- 7) powyżej 200 000 zł do 2 000 000 zł - 10 800 zł;
- 8) powyżej 2 000 000 zł do 5 000 000 zł - 15 000 zł.

.....
(kod zdającego)

2. Z zakresu prawa karnego.

Rodzeństwo Anna Kowalska i Eugeniusz Kowalski zamieszkiwali u Andrzeja Jakubowskiego. W dniu 18 kwietnia 2020 r. w trakcie libacji alkoholowej, w której wszyscy uczestniczyli Eugeniusz Kowalski uderzył kilka razy kubkiem ceramicznym w głowę Andrzeja Jakubowskiego, który na skutek tego doznał urazów głowy stanowiących chorobę realnie zagrażającą życiu, co doprowadziło do wstrząsu krwotocznego skutkującego śmiercią pokrzywdzonego.

Po stwierdzeniu zgonu Andrzeja Jakubowskiego Anna Kowalska pomogła bratu wynieść z mieszkania należące do niego rzeczy, posprzątała odłamki kubka i je schowała, zmyła ślady krwi i dzwoniąc na pogotowie i policję informując o zgonie pokrzywdzonego zataiła fakt pobytu w tym mieszkaniu Eugeniusza Kowalskiego.

Wskaż właściwy skład sądu i zaproponuj kwalifikację prawną czynów w stosunku do Anny Kowalskiej i Eugeniusza Kowalskiego.

Sporządź sentencję wyroku skazującego.

Uzasadnij przyjętą kwalifikację prawną i podstawy prawne rozstrzygnięcia.

Przepisy:

Art. 156. § 1. Kto powoduje ciężki uszczerbek na zdrowiu w postaci:

- 1) pozbawienia człowieka wzroku, słuchu, mowy, zdolności płodzenia,
  - 2) innego ciężkiego kalectwa, ciężkiej choroby nieuleczalnej lub długotrwałej, choroby realnie zagrażającej życiu, trwałej choroby psychicznej, całkowitej albo znacznej trwałej niezdolności do pracy w zawodzie lub trwałego, istotnego zespecenia lub zniekształcenia ciała,
- podlega karze pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 3.

§ 2. Jeżeli sprawca działa nieumyślnie,
podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

§ 3. Jeżeli następstwem czynu określonego w § 1 jest śmierć człowieka, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od lat 5, karze 25 lat pozbawienia wolności albo karze dożywotniego pozbawienia wolności.

Art. 239. § 1. Kto utrudnia lub udaremnia postępowanie karne, pomagając sprawcy przestępstwa, w tym i przestępstwa skarbowego uniknąć odpowiedzialności karnej, w szczególności kto sprawcę ukrywa, zacierając ślady przestępstwa, w tym i przestępstwa skarbowego albo odbywa za skazanego karę, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§ 2. Nie podlega karze sprawca, który ukrywa osobę najbliższą.

§ 3. Sąd może zastosować nadzwyczajne złagodzenie kary, a nawet odstąpić od jej wymierzenia, jeżeli sprawca udzielił pomocy osobie najbliższej albo działał z obawy przed odpowiedzialnością karną grożącą jemu samemu lub jego najbliższemu.

.....
(kod zdającego)

Art. 60. § 1. Sąd może zastosować nadzwyczajne złagodzenie kary w wypadkach przewidzianych w ustawie oraz w stosunku do młodocianego, jeżeli przemawiają za tym względy określone w art. 54 § 1.

§ 2. Sąd może również zastosować nadzwyczajne złagodzenie kary w szczególnie uzasadnionych wypadkach, kiedy nawet najniższa kara przewidziana za przestępstwo byłaby niewspółmiernie surowa, w szczególności:

1) jeżeli pokrzywdzony pojednał się ze sprawcą, szkoda została naprawiona albo pokrzywdzony i sprawca uzgodnili sposób naprawienia szkody,

2) ze względu na postawę sprawcy, zwłaszcza gdy czynił starania o naprawienie szkody lub o jej zapobieżenie,

3) jeżeli sprawca przestępstwa nieumyślnego lub jego najbliższy poniósł poważny uszczerbek w związku z popełnionym przestępstwem.

§ 3. Sąd stosuje nadzwyczajne złagodzenie kary, a nawet może warunkowo zawiesić jej wykonanie w stosunku do sprawcy współdziałającego z innymi osobami w popełnieniu przestępstwa, jeżeli ujawni on wobec organu powołanego do ścigania przestępstw informacje dotyczące osób uczestniczących w popełnieniu przestępstwa oraz istotne okoliczności jego popełnienia.

§ 4. Na wniosek prokuratora sąd może zastosować nadzwyczajne złagodzenie kary, a nawet warunkowo zawiesić jej wykonanie w stosunku do sprawcy przestępstwa, który, niezależnie od wyjaśnień złożonych w swojej sprawie, ujawnił przed organem ścigania i przedstawił istotne okoliczności, nieznanne dotychczas temu organowi, przestępstwa zagrożonego karą powyżej 5 lat pozbawienia wolności.

§ 5. W wypadkach określonych w § 3 i 4 sąd, wymierzając karę pozbawienia wolności do lat 5, może warunkowo zawiesić jej wykonanie na okres próby wynoszący do 10 lat, jeżeli uzna, że pomimo niewykonania kary sprawca nie popełni ponownie przestępstwa; przepisu art. 69 § 1 nie stosuje się, a przepisy art. 71-76 stosuje się odpowiednio.

§ 6. Nadzwyczajne złagodzenie kary polega na wymierzeniu kary poniżej dolnej granicy ustawowego zagrożenia albo kary łagodniejszego rodzaju według następujących zasad:

1) jeżeli czyn stanowi zbrodnię zagrożoną co najmniej karą 25 lat pozbawienia wolności, sąd wymierza karę pozbawienia wolności nie niższą od 8 lat,

2) jeżeli czyn stanowi inną zbrodnię, sąd wymierza karę pozbawienia wolności nie niższą od jednej trzeciej dolnej granicy ustawowego zagrożenia,

3) jeżeli czyn stanowi występki, przy czym dolną granicą ustawowego zagrożenia jest kara pozbawienia wolności nie niższa od roku, sąd wymierza grzywnę, karę ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności,

4) jeżeli czyn stanowi występki, przy czym dolną granicą ustawowego zagrożenia jest kara pozbawienia wolności niższa od roku, sąd wymierza grzywnę albo karę ograniczenia wolności.

§ 7. Jeżeli czyn zagrożony jest więcej niż jedną z kar wymienionych w art. 32 pkt 1-3, nadzwyczajne złagodzenie kary polega na odstąpieniu od wymierzenia kary i orzeczeniu środka karnego wymienionego w art. 39 pkt 2-3, 7 i 8, środka kompensacyjnego lub przepadku; przepisu art. 61 § 2 nie stosuje się.

§ 8. Nadzwyczajnego złagodzenia kary nie stosuje się do czynów zagrożonych karą pozbawienia wolności powyżej 5 lat, do których ma zastosowanie art. 37a.

Art. 61. § 1. Sąd może odstąpić od wymierzenia kary w wypadkach przewidzianych w ustawie oraz w wypadku określonym w art. 60 § 3, zwłaszcza gdy rola sprawcy w popełnieniu przestępstwa była podrzędna, a przekazane informacje przyczyniły się do zapobieżenia popełnieniu innego przestępstwa.

§ 2. Odstępując od wymierzenia kary, sąd może również odstąpić od wymierzenia środka karnego, nawiązki na rzecz Skarbu Państwa oraz przepadku, chociażby jego orzeczenie było obowiązkowe.